

Số 14/TB-VC3-V1

TP. Hồ Chí Minh, ngày 10 tháng 6 năm 2025

TÀI LIỆU THAM KHẢO

THÔNG BÁO

Rút kinh nghiệm đối với vụ án Nguyễn Văn Minh Tiền về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức”

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án Nguyễn Văn Minh Tiền về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức”, bị Tòa án nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh xét xử tuyên hủy Bản án sơ thẩm để điều tra lại. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh, nhận thấy cần thông báo rút kinh nghiệm đến các Viện kiểm sát địa phương trong khu vực, nội dung như sau:

1. Nội dung vụ án:

Ngày 07/7/2021, bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền ký Hợp đồng thế chấp xe ô tô biển số 64C-095.94 với Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc tế, Chi nhánh Gò Vấp – Phòng giao dịch Quận 6, TP. Hồ Chí Minh (Ngân hàng VIB) để vay 770.000.000 đồng, phía Ngân hàng giữ bản gốc Giấy đăng ký xe và giao xe cho bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền quản lý.

Sau đó, Nguyễn Văn Minh Tiền đặt mua một Giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô biển số 64C-095.94 giả với giá 2.200.000 đồng, bị cáo đem xe và giấy tờ xe giả cầm cho anh Hà Minh Trí 300.000.000 đồng; tiếp sau đó, bị cáo bán chiếc xe ô tô này cho bà Nguyễn Thị Ánh Hồng nhận số tiền 240.000.000 đồng. Như vậy, thông qua việc cầm xe và mua bán xe bị cáo đã nhận tiền của các bị hại tổng cộng là 513.000.000 đồng, bị cáo sử dụng để trả nợ và tiêu xài cá nhân hết số tiền này.

Ngày 13/02/2023, anh Hà Minh Trí cùng với ông Hà Văn Minh, bà Nguyễn Thị Ánh Hồng mang giấy tờ công chứng hợp đồng bán xe đến Phòng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh Vĩnh Long để rút hồ gốc thì được thông báo cho biết là giấy tờ xe giả nên làm Đơn tố cáo hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản của Nguyễn Văn Minh Tiền đến Cơ quan điều tra.

Bản Kết luận giám định số 252/KL-KTHS ngày 20/4/2023 của Phòng Kỹ thuật hình sự Công an tỉnh TV kết luận: Giấy chứng nhận đăng ký xe ô tô số: 64002286, tên chủ xe: Nguyễn Văn Minh Tiền, địa chỉ: ấp 6B, Long Phú, Tam Bình, VL, nhãn hiệu HINO, số máy J05EUA22799, số khung: RNJFC9JLTMCX14593 do Phòng Cảnh sát giao thông Công an tỉnh VL cấp ngày 01/7/2021 là giấy giả.

2. Quá trình giải quyết vụ án:

2.1. Bản án hình sự sơ thẩm số 25/2024/HS-ST ngày 07/6/2024 của Tòa án nhân dân tỉnh TV, quyết định:

Tuyên bố: Bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền phạm tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức”.

1] Căn cứ: điểm a khoản 4 Điều 174; khoản 1 Điều 341; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 38 Bộ luật Hình sự năm 2015.

- Xử phạt: bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền 12 (mười hai) năm tù về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” và 01 (một) năm tù về tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức”.

Áp dụng Điều 55 Bộ luật Hình sự, buộc bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền phải chấp hành hình phạt chung cho hai tội là 13 (mười ba) năm tù. Thời hạn chấp hành hình phạt tù tính từ ngày 28/7/2023.

2] Về trách nhiệm dân sự:

Căn cứ Điều 48 Bộ luật Hình sự; Điều 13, Điều 584, 586, 588, 589 và Điều 357 Bộ luật Dân sự: Buộc bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền phải bồi thường cho ông Hà Minh Trí số tiền 273.000.000 đồng, ông Hà Văn Minh và bà Nguyễn Thị Ánh Hồng số tiền 240.000.000 đồng.

3] Về biện pháp tư pháp và xử lý vật chứng:

Giao cho Phòng Cảnh sát hình sự (PC02) Công an tỉnh Trà Vinh xử lý theo thẩm quyền 01 (Một) xe ô tô tải (có mui): Nhân hiệu: HINO; Loại xe: FC9JLTC; Tải trọng: 6400 kg; Màu sơn: Trắng; số máy: JO5EUA22799; số khung: RNJFC9JLTCMX14593; số chỗ ngồi 03; Năm sản xuất: 2021; Niên hạn sử dụng: 2046; Biển kiểm soát: 64C - 095.94 theo quy định.

2.2. Sau khi xét xử sơ thẩm, Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên bị kháng nghị như sau:

Ngày 02/7/2024, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP. HCM kháng nghị Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên của Tòa án nhân dân tỉnh TV, đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm vụ án theo hướng hủy bản án sơ thẩm để điều tra lại.

Tại phiên tòa phúc thẩm, đại diện Viện kiểm sát thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử tại phiên tòa đề nghị Hội đồng xét xử cấp phúc thẩm hủy Bản án sơ thẩm nêu trên để điều tra lại theo quy định của pháp luật.

2.2. Bản án hình sự phúc thẩm của Tòa án nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh đã quyết định:

Chấp nhận Quyết định kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh.

Hủy Bản án hình sự sơ thẩm số 25/2024/HS-ST ngày 07/6/2024 của Tòa án nhân dân tỉnh TV; Chuyển hồ sơ vụ án cho Viện kiểm sát nhân dân tỉnh TV để điều tra lại theo quy định pháp luật.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm

3.1. Cơ quan tiến hành tố tụng cấp sơ thẩm đánh giá không đúng tính chất, mức độ nguy hiểm đối với tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức” mà bị cáo đã thực hiện.

Quá trình điều tra xác định bị cáo Nguyễn Văn Minh Tiền đã sử dụng giấy tờ, tài liệu giả để lừa đảo chiếm đoạt tài sản của những người bị hại, với tổng số tiền chiếm đoạt là 513.000.000 đồng. Như vậy, hành vi của bị cáo đã cấu thành các tội:

- “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” với tình tiết định khung hình phạt: “*chiếm đoạt tài sản trị giá từ 500.000.000 đồng trở lên*” quy định tại điểm a khoản 4 Điều 174 Bộ luật Hình sự;

- “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức” với tình tiết định khung hình phạt: “*Sử dụng con dấu, tài liệu hoặc giấy tờ giả khác thực hiện tội phạm rất nghiêm trọng hoặc tội phạm đặc biệt nghiêm trọng*” quy định tại điểm b khoản 3 Điều 341 Bộ luật Hình sự.

Bản án sơ thẩm đã xét xử bị cáo về tội “Lừa đảo chiếm đoạt tài sản” theo quy định điểm a khoản 4 Điều 174 Bộ luật Hình sự là có căn cứ. Tuy nhiên, Bản án sơ thẩm xét xử bị cáo về tội “Sử dụng tài liệu giả của cơ quan, tổ chức” theo quy định khoản 1 Điều 341 Bộ luật Hình sự là không chính xác, là sai lầm nghiêm trọng trong áp dụng pháp luật.

3.2. Xử lý vật chứng không đúng theo quy định của pháp luật:

Đối với xe ô tô tài biển kiểm soát 64C – 095.94 đứng tên Nguyễn Văn Minh Tiền, theo Hợp đồng thế chấp phương tiện vận tải số 5713661.21 lập ngày 07/7/2021, thể hiện tài sản trên Nguyễn Văn Minh Tiền đã thế chấp tại Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc tế, Chi nhánh Gò Vấp – Phòng giao dịch Quận 6, TP. Hồ Chí Minh để vay số tiền 770.000.000 đồng, trong thời hạn từ 07/7/2021 đến ngày 07/7/2027, cho đến nay Nguyễn Văn Minh Tiền chưa trả toán hợp đồng này. Thời điểm bị cáo thực hiện hành vi lừa đảo chiếm đoạt tài sản của những người bị hại, chiếc xe ô tô tài nêu trên đã thế chấp cho ngân hàng thông qua giao dịch dân sự hợp pháp theo quy định của Bộ luật Dân sự.

Tuy nhiên, Bản án sơ thẩm tuyên: “*Giao cho Phòng Cảnh sát hình sự Công an tỉnh Trà Vinh xử lý theo thẩm quyền 01 (một) xe ô tô tài ... Biển kiểm soát: 64C – 095.94*” là không chính xác, không đúng quy định của pháp luật về xử lý vật chứng, làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến quyền lợi của Ngân hàng. Xe ô tô biển kiểm soát 64C – 095.94 phải được giao cho Ngân hàng thương mại cổ phần Quốc tế, Chi nhánh Gò Vấp – Phòng giao dịch Quận 6, TP. Hồ Chí Minh để xử lý tài sản trong việc thu hồi nợ đúng

theo quy định của pháp luật, theo Điều 47 Bộ luật Hình sự và Điều 106 Bộ luật Tố tụng hình sự.

Thông qua vụ án này, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại TP. Hồ Chí Minh thông báo đến các Viện kiểm sát địa phương trong khu vực nghiên cứu rút kinh nghiệm chung, nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án hình sự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng, PVT VKSNDTC;
- Vụ 7, Viện KSND tối cao;
- Đ/c Viện trưởng VC3;
- VKS 23 tỉnh, TP trong khu vực;
- Văn phòng VC3;
- Lưu: VT, Viện 1 (BnL);

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Huỳnh Văn Ri

